

31996R2232

23.11.1996

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 299/1

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) NR 2232/96,**28. oktoober 1996,****milles sätestatakse ühenduse menetlus toiduainetes kasutatud või kasutatavate lõhna- ja maitseainete suhtes**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

5) toiduainete vaba liikumise saavutamiseks tuleb kõnealused õigusaktid ühtlustada;

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti sellel artiklit 100a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

6) käesoleva määrusega kavandatud ühenduse meetmed on tarvilikud ja püstitatud eesmärkide saavutamiseks hädavajalikud; üksinda ei suuda liikmesriigid kõnesolevaid eesmarke saavutada;

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾

olles konsulteerinud toidu teaduskomiteega,

7) on vaja kehtestada lõhna- ja maitseainete üldised kasutamiskriteeriumid;

toimides asutamislepingu artiklis 189b sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades, et:

8) uusimaid teadustulemusi aluseks võttes tuleb koostada nende lõhna- ja maitseainete loend, mida võib kasutada toiduainetes;

1) nõukogu 22. juuni 1988. aasta direktiiviga 88/388/EMÜ toiduainetes kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning nende tootmiseks vajalikke lähtematerjale käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽⁴⁾ nähakse ette, et nõukogu võtab vastu asjakohased lõhna- ja maitseaineid käsitlevad sätted;

9) kõnealune loend peab jääma avatuks ning seda tuleb muuta vastavalt teaduse ja tehnika arengule;

2) kõnealuste rakendussätete kohaldamine ei piira direktiiviga 88/388/EMÜ kehtestatud üldiste põhimõtete kohaldamist;

3) lõhna- ja maitseaineid käsitlevate siseriiklike õigusaktide erinevused takistavad toiduainete vaba liikumist; see võib põhjustada konkurentsitingimuste ebavõrdsust, sellega otseselt mõjutades siseturu toimimist;

10) varem kasutusloa saanud lõhna- ja maitseained, mille tootmisel kasutatakse protsesse või lähtematerjale, mille kohta toidu teaduskomitee ei ole oma hinnangut andnud, esitatakse kõnealusele asutusele uuesti igakülgeks kontrollimiseks;

4) toiduainetes kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid käsitlevad siseriiklikud õigusaktid peaksid eelkõige arvesse võtma inimeste tervisest lähtudes kehtestatud nõudeid, aga neis piires, mis tervisekaitse võimaldab, ka majanduse ning tehnika vajadusi;

11) tervise huvides võib olla tarvis kehtestada teatavate lõhna- ja maitseainete kasutamistingimused;

⁽¹⁾ EÜT C 1, 4.1.1994, lk 22 ja EÜT C 171, 24.6.1994, lk 6.

⁽²⁾ EÜT C 195, 18.7.1994, lk 4.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 5. mai 1994. aasta aramus (EÜT C 205, 25.7.1994, lk 398), nõukogu 22. detsembri 1995. aasta ühine seisukoht (EÜT C 59, 28.2.1996, lk 37) ja Euroopa Parlamendi 22. mai 1996. aasta otsus (EÜT C 166, 10.6.1996, lk 61). Nõukogu 25. juuni 1996. aasta otsus.

⁽⁴⁾ EÜT L 184, 15.7.1988, lk 61. Viimati muudetud direktiiviga 91/171/EMÜ (EÜT L 42, 15.2.1991, lk 25).

12) kõigepealt tuleb ühte registrisse koondada lõhna- ja maitseained, mida liikmesriikides juba kasutatakse ning mille kasutamist ükski liikmesriik ei saa vaidlustada vastavalt asutamislepingu üldreeglitele; niisugune registreerimine ei kuulu direktiivi 88/388/EMÜ artikli 7 kohaldamisalasse ning seetõttu ei ole nõutav toidu teaduskomitee sekkumine nimetatud etapil;

- 13) kui lõhna- ja maitseaine võib kujutada endast ohtu rahva tervisele, peab kaitseklausel siiski võimaldama liikmesriikidel võtta vajalikke meetmeid;
- 14) lähtudes asutamislepingu artiklist 214, tuleb kaitsta lõhna- ja maitseainete väljatöötamise ja tootmisega seotud intellektuaalomandit,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Käesolevas määruses nähakse ette menetlus, kuidas kehtestada eeskirjad direktiivi 88/388/EMÜ artikli 5 lõike 1 kolmandas, neljandas, viiendas ja kuuendas taandes nimetatud lõhna- ja maitseainete kohta. Käesolev määrus ei piira direktiivi 88/388/EMÜ muude sätete kohaldamist.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse direktiivi 88/388/EMÜ artikli 1 lõike 2 punktis b määratletud lõhna- ja maitseainete suhtes, mida kasutatakse või kavatakse kasutada toiduainetes neile lõhna ja/või maitse andmiseks.

3. Käesoleva määruse kohaldamine ei piira teatavate direktiivide kohaldamist, mis lubavad kasutada käesoleva määrusega hõlmatud lõhna- ja maitseaineid lisaks artikli 1 lõikes 2 nimetatud eesmärkidele ka muul otstarbel.

Artikkel 2

1. Lõhna- ja maitseained peavad vastama lisas esitatud üldistele kasutamiskriteeriumidele.

2. Lubatud lõhna- ja maitseainete loend, mis keelab kõik teised lõhna- ja maitseained, koostatakse artiklite 3, 4 ja 5 kohaselt.

Artikkel 3

1. Aasta jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist teevad liikmesriigid komisjonile teatavaks selliste lõhna- ja maitseainete loendi, mida direktiivi 88/388/EMÜ kohaselt võib kasutada nende territooriumil turustatavates toiduainetes. Teatises sisaldub kogu vajalik teave:

- a) kõnesolevate lõhna- ja maitseainete olemus, näiteks keemiline valem, CASi number, EINECSi nr, IUPACi nomenklatuur, nende päritolu ja vajaduse korral ka kasutamistingimused;
- b) toiduained, milles kõnesolevaid lõhna- ja maitseaineid peamiselt kasutatakse;
- c) vastavus direktiivi 88/388/EMÜ artiklis 4 ettenähtud kriteeriumidele iga liikmesriigi kohta eraldi ning nimetatud kriteeriumide põhjendus.

2. Lõikes 1 ettenähtud teatise põhjal ja pärast seda, kui komisjon on kontrollinud kõnealuse teatise vastavust lõike 1 punktile c, kantakse need lõhna- ja maitseained, mille ametliku kasutamist ühes liikmesriigis peavad tunnustama teised liikmesriigid, registrisse, mis võetakse vastu artiklis 7 sätestatud korras aasta jooksul pärast lõikes 1 ettenähtud teatamisaja lõppu. Vajaduse korral võib kõnealune register sisaldada kasutamistingimusi.

Kõnesolevaid aineid märgistatakse nii, et nende valmistaja intellektuaalomandi õigused oleksid kaitstud.

3. Kui pärast lõikes 2 nimetatud registri loomist saadud üksikasjaliku teatise, uute andmete või olemasolevate andmete ümberhindamise põhjal mõni liikmesriik täheldab, et mingi lõhna- või maitseaine võib olla ohtlik rahva tervisele, võib ta kõnealuse aine kasutamise oma territooriumil peatada või seda piirata. Ta teatab sellest viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele ning põhjendab oma otsust.

Komisjon tutvub võimalikult kiiresti asjaomase liikmesriigi esitatud põhjendustega ja konsulteerib otsuse 69/414/EÜ⁽¹⁾ kohaselt loodud alalise toiduainekomiteega. Seejärel esitab komisjon oma arvamuse.

Kui komisjon leiab, et inimeste tervise kaitse tagamiseks tuleb lõhna- ja maitseainete registrisse teha muudatusi, algatab ta artikliga 7 ettenähtud menetluse nimetatud muudatuste vastuvõtmiseks. Kaitsemeetmed vastuvõtnud riik võib need säilitada kuni kõnesolevate muudatuste jõustumiseni.

Artikkel 4

1. Selleks et kontrollida, kas artiklis 3 nimetatud registrisse kantud lõhna- ja maitseained vastavad lisas esitatud üldistele kasutamiskriteeriumidele, võetakse kümne kuu jooksul pärast kõnealuse registri vastuvõtmist artiklis 7 ettenähtud korras vastu lõhna- ja maitseainete hindamiskava.

Eelkõige määratletakse kõnesolevas kavas järgmised asjaolud:

- lõhna- ja maitseainete uurimise eelisjärjekord, mis võtab arvesse nende kasutust,
- tähtsajad,
- lõhna- ja maitseained, mille puhul on vajalik teaduslik koostöö.

2. Lõhna- ja maitseainete turule viimise eest vastutavad isikud edastavad komisjoni nõudmise peale talle hindamiseks vajalikud andmed.

⁽¹⁾ EÜT L 291, 19.11.1969, lk 9.

3. Kui kõnealuse hindamise tulemusena ilmneb, et mingi lõhna- või maitseaine ei vasta lisas esitatud üldistele kasutamiskriteeriumidele, kustutatakse kõnealune aine registrist artiklis 7 ettenähtud korras.

Artikkel 5

1. Pärast artikliga 4 ettenähtud hindamiskava lõpuleviimist võetakse artikli 2 lõikes 2 nimetatud lõhna- ja maitseainete loend vastu artiklis 8 sätestatud korras viie aasta jooksul alates kõnealuse kava vastuvõtmisest.

2. Luba kasutada uusi lõhna- ja maitseaineid, mida ei ole kantud artikli 3 lõikega 2 ettenähtud registrisse, võib saada artiklis 7 sätestatud korras. Selleks lülitatakse need kõigepealt artiklis 7 ettenähtud korras artikli 4 lõikes 1 nimetatud hindamiskavva. Ainet hinnatakse vastavalt sellele, milline koht talle on omistatud kõnealuses kavas.

Artikkel 6

1. Käesoleva määruse kohaldamine ei piira nende ühenduse sätete kohaldamist, mille alusel on teatavates toiduainetes lubatud kasutada direktiivi 88/388/EMÜ artiklis 1 määratletud teatavat liiki lõhna- ja maitseaineid.

2. Nimetatud liikidesse kuuluvad lõhna- ja maitseained peavad siiski vastama lisas esitatud üldistele kasutamiskriteeriumidele.

Artikkel 7

1. Komisjoni abistab alaline toiduainekomitee, edaspidi komitee.

2. Komitee eesistuja suunab kõnealuse küsimuse komiteele kas omal algatusel või liikmesriigi esindaja taotlusel.

3. Võetavate meetmete eelnõu esitab komiteele komisjoni esindaja. Tähtaja jooksul, mille määrab eesistuja lähtuvalt küsimuse kiireloomulisusest, esitab komitee eelnõu kohta oma arvamuse. Arvamus esitatakse sellise häälteenamusega, nagu on sätestatud asutamislepingu artikli 148 lõikes 2 nõukogu

otsuste vastuvõtmiseks komisjoni ettepaneku põhjal. Liikmesriikide esindajate hääli komitees arvestatakse nimetatud artiklis sätestatud viisil. Eesistuja ei hääleta.

Kui kavandatavad meetmed on komitee arvamusega kooskõlas, võtab komisjon need vastu.

Kui kavandatavad meetmed ei ole komitee arvamusega kooskõlas või kui komisjon ei esita oma arvamust, esitab komisjon võetavate meetmete kohta viivitamata ettepaneku nõukogule. Nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega.

Kui nõukogu ei ole otsust teinud kolme kuu jooksul alates nõukogu poole pöördumisest, võtab komisjon ettepanud meetmed vastu.

Artikkel 8

Artikli 5 lõikes 1 nimetatud juhtudel kohaldatakse artiklis 7 ettenähtud korda, mis tähendab seda, et kui nõukogu ei ole otsust teinud kolme kuu jooksul alates nõukogu poole pöördumisest, võtab komisjon ettepanud meetmed vastu, välja arvatud juhul, kui nõukogu on lihthäälteenamusega olnud kõnealuste meetmete vastu.

Artikkel 9

Liikmesriigid ei või keelata, piirata ega takistada käesoleva määruse sätetele vastavate lõhna- ja maitseainete turustamist ega kasutamist toiduainetes.

Artikkel 10

Sätted olemasolevate ühenduse õigusaktide vastavusse viimiseks käesoleva määrusega võetakse vastu artiklis 7 ettenähtud korras.

Artikkel 11

Käesolev määrus jõustub Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Luxembourg, 28. oktoober 1996

Euroopa Parlamendi nimel

president

K. HÄNSCH

Nõukogu nimel

eesistuja

I. YATES

LISA

LÕHNA- JA MAITSEAINETE ÜLDISED KASUTAMISKRITEERIUMID, MIS ON NIMETATUD ARTIKLI 2 LÕIKES 1

1. Lõhna- ja maitseaineid võib kasutada järgmistel tingimustel:
 - kui need direktiivi 88/388/EMÜ artiklis 7 ettenähtud teaduslikule hindamisele vastavalt ei kujuta endast mingit ohtu tarbija tervisele,
 - kui nende kasutamine ei eksita tarbijat.
2. Selleks et hinnata lõhna- ja maitseaine võimalikku kahjulikku mõju, peab see läbima asjakohase toksilisuse kontrolli. Kui lõhna- ja maitseaine sisaldab nõukogu 23. aprilli 1990. aasta direktiivi 90/220/EMÜ (geneetiliselt muundatud organismide keskkonda viimise kohta) ⁽¹⁾ artikli 2 lõigete 1 ja 2 tähenduses geneetiliselt muundatud organismi või koosneb sellest, siis ei kohaldata artikleid 11-18. Sellise lõhna- ja maitseaine ohutuse hindamisel tuleb siiski arvesse võtta kõnealuse direktiiviga ettenähtud keskkonnaohutust.
3. Kõik lõhna- ja maitseained peavad olema pideva järelevalve all ja vajaduse korral tuleb teha kordushindamine.

⁽¹⁾ EÜT L 117, 8.5.1991, lk 15. Viimati muudetud direktiiviga 94/15/EÜ (EÜT L 103, 22.4.1994, lk 20).